

Bogu na čast,

GASILEC

bližnjemu na pomoč!

Izdaja odbor deželne zveze kranjskih gasilnih društev. — Urejuje tajnik **Fran Ks. Trošt** na Igu pri Ljubljani. — List izhaja poljubno po potrebi v nedoločenem času, vendar vsaj štirikrat na leto, in ga dobivajo člani zveze brezplačno. Oznaniha stanejo cela stran: 37 K 60 h, 1/2 strani 18 K 80 h, 1/4 strani 9 K 40 h, 1/8 strani 4 K 70 h, pri večkratnem natisu primeren popust.

Cesarja Franca Jožefa I. jubilejna ustanova

za v službi ponesrečene gasilce, oziroma njihove vdove in sirote. XI. izkaz daril: Mat. Petrič, Postojna, odkup od novoletnih voščil 5 K in zbirka na svatbi Kolarja 2 K. Gasilci: Stob 10 K, Višnja gora 3 K 26 h, Duplje 3 K 90 h, Dobračeva 5 K, Trošt dobiček koledarja 295 K 60 h; Trošt dohodek od znakov 11 K 16 h, skupno 335 K 92 h. Prej izkazanih 6222 K 61 h, je torej skupaj 6558 K 53 h. Zrno do zrna!

Razpis.

Zvezni odbor razpisuje s tem tri „Cesar Franc Jožef I. jubilejne ustanove“ po 60 K, ki se izplačajo dne 2. decembra 1911. Do teh ustanov imajo glasom določil pravico:

1. Onemogli v službi ponesrečeni ubožni gasilci, ki so bili v času ponesrečbe člani slovenskih zveznih gasilnih društev.

2. Vdove, oziroma sirote v službi ponesrečenih gasilcev. Prošnje, ki jih je nekolikovane vlagati pri zveznem odboru do 30. junija 1911, morajo imeti naslednje priloge:

1. Potrdilo načelnika, da je bil onemogli ali zamrl član gasilnega društva, ki je v slovenski gasilski zvezi, in dokazilo ponesrečbe.

2. Ubožno izpričevalo županstva.

Na pomanjkljive ali zakasnele vlozene prošnje se ne bode oziralo.

Vodstvo zveze.

Cesarska jubilejska ustanova avstro-ogrskih zavarovalnic v podporo ponesrečenih gasilcev in njihovih zapuščenec.

Taj cesarski jubilejski ustanovi avstro-ogrskih zavarovalnic v podporo ponesrečenih gasilcev in njihovih zapuščenec, ki jo je ustanovilo več zavarovalnic društev leta 1873., je namen, resnično potrebnim in vrednim poklicnim ali prostovoljnim gasilcem avstro-ogrške države, kateri so v izvrševanju svoje službe zadobili težko bolezen, se pohabili ali ponesrečili, oziroma njihovim zapuščenecem, dajati podporo.

Tisti, kateri hočejo imeti pravico do ustanove, se pozivljajo, naj vpošljejo svoje prošnje poštne prosto do konca meseca maja vsakega leta predsedstvu ustanove. Prošnja in vse priloge so kolka proste.

Prošnjam je priložiti naslednje priloge:

1. Izpričevalo načelnika gasilnega društva, da je oboleli ali ponesrečeni gasilec bil ud ali je še ud kakega domačega gasilnega društva,

2. zdravniško izpričevalo o načinu bolezni ali poškodb kakor tudi o tem, da je dotičnik to poškodbo pri gasilskem delu zadobil,

3. izpričevalo županstva (ubožno izpričevalo) o potrebi in vrednosti prošilca, kakor tudi natančno njegovo bivališče.

Prošnje za podporo enkrat za vselej se morejo kadarkoli vložiti in morajo biti opremljene z omenjenimi tremi prilogami, vsekakor pa je želiti, da se te prošnje za podporo vložijo do konca meseca maja vsakega leta pri ustanovi.

Prošnje je nasloviti:

Slavni upravni odbor cesarske jubilejske ustanove avstro-ogrskih zavarovalnic

Dunaj.

(Löbl. Komitee zur Verwaltung der Kaiser-Jubiläums-Stiftung österr.-ung. Assekuranz-Institute in Wien.)

Prošnje in priloge, sestavljene v nemškem jeziku, je vposlati do 24. majnika 1910 tajniku Troštu na Igu, pri Ljubljani, da se odpošljejo pravočasno na svoje mesto, ker morajo biti vsaj 30. majnika na Dunaju.

Vodstvo zveze.

V ravnanje gasilnim društvom!

Na razna vprašanja podajamo nastopno vzorec, kako je napraviti vlogo na oblastvo v zadevi pristojbinskega namestka.

Vsa prostovoljna gasilna društva opozarjamo, da morajo vposlati na pol pole spisano vlogo gotovo do 30. aprila 1911 oblasivu, to je c. kr. uradu za odmero pristojbin v Ljubljani. Vloge ni treba kolkovati, pač pa se mora poštino (10 h) plačati. Naj nobeno društvo, ako še tega ni izvršilo, roka ne zamudi, da ne bo imelo neprilik.

C. kr. urad za odmero pristojbin

v

Ljubljani,

Na opozoritev se sporoča, da je vse gasilno orodje, ki je spravljeno v gasilnem domu namenjeno v humanitarne svrhe. V slučaju, da društvo preneha preide vse v oskrbo občine N.

Na podlagi § 26., naredbe c. kr. finančnega ministrstva, z dne 10. oktobra 1910, drž. zak. št. 186, in v zmislu opombe 2 d k tarifni točki 106 B e pritojbinskega zakona z dne 13. decembra 1862, prosi podpisano društvo, da se ga za VII. desetletje od plačila pristojbinskega namestka oprosti.

Prostovoljno gasilno društvo

v dne 15. aprila 1911.

N. N.,

tajnik.

N. N.,

načelnik.

Zavarovanje.

Glede zavarovanja gasilcev je došlo od raznih društev mnogo vprašanj, na katera sicer nismo posamezno odgovarjali, ker se je stvar nekoliko izpremenila in to v korist gasilcev.

Deželni zbor je sklenil pred dvema leti premembo § 1. zakona z dne 20. decembra 1884 tako, da bi morale plačevati zavarovalnice mesto 2, 3 % v stražno-gasilski zaklad.

Ta sprememba pa ni zadobila Najvišjega potrjenja. Načrt zakona je bil vrnjen deželnemu odboru, da določi spremeni. Vodstvo zveze je zaprosilo deželni odbor, da se zahtevana prememba, čimhitreje izvede in ta je vpošteval našo vlogo, ter predložil deželnemu zboru v zadnjem enodnevem zasedanju, ki je bilo dne 18. svečna 1911, novi načrt premembe § 1. navedene postave.

Deželni zbor je soglasno sprejel kot dodatek k § 1. postave z dne 20. decembra 1884 še to določilo:

Istotako morajo plačevati požarne zavarovalnice in družbe enak donesek enega odstotka, čegar dohodek je namenjen izključno le v podporo v službi ponesrečenih gasilcev in njihovih ostalih rodovinskih udov, v poravnanje zavarovalnice za odgovornost gasilnih straž in pa za odškodnino za konje, ki so oboleli ali pa ponesrečili, ko so vozili k požarom ali za poškodovano orodje.

Ker znaša 1 % približno 7000 K na leto, bo ta znesek zadostoval za vse slučaje ponesrečb in bo, kakor nas dosedanja skušnja uči, še veliko preostajalo, tako da se bo fond množil in vsako leto znatno večal in bo gotovo zadostoval, da se bodo poravnemale z njim vse opravičene zahteve.

2 % pa ostaneta še vedno za podporo v gasilске namene. Razumljivo je, da mora ta zakoniti načrt dobiti še Najvišje odobrenje potem postane še le postava, kar se bo pa brezdvomno zgodilo, ker se je kolikor nam znano, taka prememba zahtevala.

Potem odpadejo vsa posamezna zavarovanja gasilcev, ker bodo imeli v tem fondu najboljše zatočišče.

Na pomoč!

Vodstvo zveze.

Gasilnim društvom!

Razposlali smo v začetku leta tiskovine v izpolnjenje in poštne položnice za vplačilo letnine. Mnogo društev se je odzvalo našemu pozivu, nekatera pa so nam poslala izpolnjene imenike brez letnine, druga pa zopet samo letnino brez imenika. Prosimo, da se nam pomanjkuje do pošlje zaradi reda v poslovanju. Dalje prosimo tudi zaostale naročnike „Gasilskega koledarja“, da nam poravnajo dotične račune, saj moramo tudi mi vse točno plačati. „Gasilski koledar“ se še vedno dobi, sezite tovariši po njem, da bo vsaj večji prispevek za našo „Jubilejno ustanovo“. Tudi znaki so vedno v zalogi.

Na pomoč!

Zvezni poslovodja.

Pravila

slovenske deželne zveze prostovoljnih gasilnih društev na Kranjskem.

Naslov.

§ 1. Prostovoljna gasilna društva in okrajne gasilске zveze na Kranjskem ustanove društvo z naslovom: „Slovenska deželna zveza prostovoljnih gasilnih društev na Kranjskem“.

Namen.

§ 2. Namen tej zvezi je, razširjevati, poplajevati in kolikor mogoče enako urediti gasilna društva in okrajne gasilске zveze na Kranjskem; dobro izvežbati posamezna gasilna društva in slednjič podpirati gasilce, ki ponesrečijo ali zbole v službi.

Sredstva.

§ 3. Predstoječi namen je doseči:

a) z vplivanjem zveze na ustanovitev in uredbo gasilnih društev in okrajnih gasilnih zvez.

- b) z gasilnimi shodi, če mogoče z razstavami gasilnega orodja, spisov, risarij, modelov, s poučevanjem in predavanji ter izdajo poučnih spisov in časopisov itd., ki zadevajo gasilstvo;
- c) z ustanovitvijo glavninskega premoženja za podporne namene v službi ponesrečenih gasilcev in njihovih ostalih.

Dohodki.

§ 4. Dohodki zveze obstoje:

- a) iz doneskov udov (gasilnih društev, ki so pri tej zvezi);
- b) iz drugih dohodkov (podpore, darila itd.).

Udje.

§ 5. Častni člani. (§ 15 točka 8.)

§ 6. Vsako prostovoljno gasilno društvo na Kranjskem se more kot ud sprejeti v zvezo.

Zveza je smatrati kot ustanovljena, če ji je pristopilo vsaj šest gasilnih društev.

V zvezo sprejema odbor, pri katerem se je treba v ta namen pisмено zglasiti.

Z dnevom sprejetja stopi dotično gasilno društvo v vse pravice in dolžnosti, ki jih imajo udje zveze.

§ 7. Izstop je vsikdar dovoljen, vendar se mora tudi to pisмено naznaniti odboru zveze.

§ 8. Gasilno društvo se sme izključiti iz zveze, če kljub dvakratnemu pismenemu opominjevanju zvezinega odbora ni izpolnilo svojih dolžnosti.

§ 9. Gasilno društvo izgubi z izstopom ali izključenjem vse pravice do zveze. Nasprotno pa ima zveza pravico, izterjati zaostale doneske iz premoženja dolžnikovega.

Pravice.

§ 10. Gasilna društva, ki so pristopila zvezi gasilnih društev kranjske dežele, imajo pravico, za svoje, v službi ponesrečene ali vsled službe zbolele ude in njih sorodnike zahtevati podpore iz zvezinega premoženja po dotičnih, v ta namen postavljenih načelih in določbah. Razen tega pa ima vsako gasilno društvo, ki je vpisano v zvezo, pravico do vseh drugih prednosti, ki izvirajo iz tega razmerja. Častni člani nimajo teh pravic.

Dolžnosti.

§ 11. Dolžnosti vsakega gasilnega društva, ki je pristopilo k zvezi, so:

- a) vestno izpolnjevanje pravil zveze, kakor tudi sklepov gasilnih shodov in zvezinega odbora;
- b) imeti imenik gasilcev, iz katerega je vsak čas vestno razvideti število udov, njih službena doba itd., kakor tudi druge predpisane knjige, in sicer: službeni zapisnik, inventar, blagajniško knjigo, sejni zapisnik in knjigo za društveno kroniko, in to po vzoru, katerega določi zvezini odbor;
- c) točno vplačevanje doneskov v zvezo in sicer:
 1. Tekom meseca januarja vsakega leta po 20 h za vsakega izvršujočega (rednega) uda, kolikor jih je imelo dotično gasilno društvo začetkom leta v svojem imeniku.
 2. Od gasilnega shoda določeni upravni donesek v teku štirih tednov potem, ko se razpiše;
- d) kolikor mogoče se udeleževati deželnih gasilnih shodov;
- e) po svojih močeh pospeševati namen in naloge zveze.

Sedež zveze.

§ 12. Sedež zveze je v deželnem glavnem mestu Ljubljani. Poslovni jezik je slovenski.

Uprava zveze.

§ 13. Nad zvezo gospodari:

- a) občni zbor;
- b) odbor;
- c) predsedstvo.

Občni zbor.

§ 14. Občni zbor gasilne zveze sestoji:

- iz poslancev okrajnih gasilskih zvez. — Vsaka okrajna gasilska zveza voli za vsakih 100 članov dva delegata, pod 50 članov se ne upošteva.
- iz predsedstva deželne gasilske zveze.
- iz častnih članov.

Poslanci deželnega gasilskega shoda so dolžni udeležiti se tega shoda, vendar pa niso zavezani, se ravnati po navodilih ali naročilih, ki bi jim jih utegnile dati one okrajne zveze, ki so jih odposlale. Zahtevati pa smejo povračilo potnih stroškov od tiste okrajne zveze, katera jih je odposlala.

§ 15. V delokrog občnega zbora spadajo naslednja opravila:

- on voli predsedstvo zveze in dva pregledovalca računov;
- pregleduje in potrjuje poročila zvezinega odbora in gospodarjenje s premoženjem zveze;
- dovoljuje podpore v pospeševanje gasilnih društev sploh;
- izdaja splošne predpise v ta namen, da se doseže kolikor le mogoče enakoličnost glede uniforme, oprave in orodja, kakor tudi glede uredbe (organizacije) in vaj gasilnih društev, ki spadajo k zvezi;

5. razsoja v vseh onih slučajih, v katerih zahtevajo posamezna gasilna društva, ali odbor zveze, da razsodi občni zbor.

6. odkazuje vplačevanje upravnih doneskov za posamezna gasilna društva;

7. prenareja pravila;

8. voli osebe, ki so si pridobile za gasilstvo posebnih zaslug, častnim članom zveze, katerim pristoji aktivna in pasivna volilna pravica,

§ 16. Občni zbor je sklepčen, če je zastopanih ena tretjina delegatov, če teh ni se vrši eno uro pozneje drugi občni zbor, brez ozira na število navzočih. Za veljavne sklepe je potrebna nadpolovična večina navzočih glasov. Občni zbor vodi načelnik zveze, oziroma njegov namestnik, če teh ni, si voli občni zbor za ta slučaj predsednika.

Občni zbor voli za dobo treh let predsedstvo, to je načelnika, njega namestnika in štiri odbornike, ter v svrhu popolnitve štiri namestnike.

Voli se z listki z večino glasov — pri enakosti števila glasov odloči žreb.

Občni zbor deželne gasilske zveze se mora tri mesece prej naznaniti vsem okrajnim zvezam, da volijo svoje zastopnike; sklicuje se navadno v Ljubljano ali pa tudi v kak drugi kraj.

Občni zbor sklicuje predsedstvo; mora pa tudi sklicati izredni občni zbor in je to celo dolžno, če ga zahteva polovica okrajnih gasilnih zvez z naznanilom dnevnega reda.

Odbor deželne gasilske zveze.

§ 17. Odbor deželne gasilske zveze sestoji iz predsedstva dež. zveze in vseh načelnikov okrajnih gasilskih zvez, če so ti zadržani, pošljejo namestnika.

Če je načelnik okrajne zveze obenem član predsedstva, ima pri odboru le en sam glas.

Odbor se shaja k seji vsaj enkrat na leto, sejo je vsaj osem dni prej naznaniti vsem opravičencem z dnevnim redom obravnave.

Odbor je sklepčen, ako je navzočna nadpolovična večina članov.

Zvezni odborniki imajo pravico zahtevati potnino iz zvezne blagajnice po razmerju tačasno se nahajajočih sredstev.

§ 18. Zvezni odbor sklepa z večino glasov, ob enakem številu glasov predlog ni sprejet.

§ 19. Zlasti ima odbor:

- izvrševati sklepe občnega zbora;
- oskrbovati zvezno premoženje;
- zastopati zvezo po svojem načelniku;
- voliti in imenovati poslovodjo zveze ki stopi, če ni član odbora ali predsedstva, v odbor;
- določa poslovodji letno nagrado;
- sestavlja pravilni red za zvezni odbor;
- izključuje člana iz zveze po zaslubi okrajnih gasilskih zvez;

8. predlaga občenemu zboru osebe, ki naj se volijo častnim članom.

Predsedstvo.

§ 20. Predsedstvo ima izvesti sklepe občnega zbora in odbora.

§ 21. Predsednik nadzoruje vse notranje posle deželne gasilske zveze; in okrajnih zvez, vodi občne zveze, odbore in predsedstvene seje in zastopa zvezo na zunaj.

On ukazuje vsa po odboru ali predsedstvu dovoljena plačila in podpisuje obenem s poslovodjo vse listine.

§ 22. Poslovodja zveze oskrbuje in opravlja vsa pismena opravila, vodi zapisnik, sestavlja statistiko zveze, ureja „Gasilec“ in „Gasilski koledar“, oskrbuje blagajnico vodi račune zveze in „Cesar Franc Jožefa I. Jubilejne ustanove“, in podpisuje vse važne listine s predsednikom, manj važne pa tudi sam z nalogom, da o njih poroča predsedstvu.

§ 23. Predsedstvo se shaja k seji vsaj štirikrat na leto in seja je sklepčna, če so navzočni štirje člani; sklepa se z večino glasov, pri enakosti glasov predlog propade. Sklicujejo se tudi izredne seje.

§ 24. Pregledovalci računov imajo dolžnost, ne le pregledati račune, nego tudi skontirati zvezno blagajnico, katere denar pa mora biti, čez znesek 200 K, vedno plodonosno naložen.

§ 25. Namestniki se pokličejo v predsedstvo, če je mesto odbornika izpraznjeno.

§ 26. Če je predsednik zadržan, ga v vseh slučajih nadomešča njegov namestnik.

§ 27. Svoj mandat v predsedstvu izgubi, kdor zanemarja dolžnosti in se brez opravičbe ne udeleži dveh zaporednih sej ali če je izstopil iz gasilstva.

§ 28. Predsedstvo ima vsako leto poročati odboru o splošnem stanju gasilnih društev in okrajnih zvez in to tudi poročati vsaka tri leta občenemu zboru.

Razsodba.

§ 29. Razpore, ki nastanejo vsled zveznih razmer, poravna razen pravdne poti iz pet članov obstoječa razsodnja. Vsaka prepirajočih se strank voli po dva razsodnika, kateri potem skupno volijo načelnika. V slučaju, če se sporazumljenje zaradi načelnika ne doseže, odloči za istega žreb. Zoper razsodbo razsodnje je le dopuščeno pritožiti se na občni zbor. Navzoči morajo biti vsi člani in se sklepa z večino glasov.

Razpust.

§ 30. Občni zbor ima pravico skleniti, da se zveza razpusti. To pa se more skleniti le takrat, ako se je dotični nasvet naznanil štiri tedne poprej vsem gasilnim društvom, ki so v zvezi, in se potem sprejme z večino dveh tretjin vseh navzočih poslancev. Nahajajoče se premoženje se ima izročiti v tem slučaju ali pa vsled oblastniške razdružbe visokemu deželnemu odboru, da posebno podpira podpore potrebne gasilce in njihove svojce.

Splošne določbe glede pravičnega reda.

§ 32. Nasveti ali predmeti za občni zbor gasilnih društev kranjske dežele se morajo poslati 14 dni poprej odboru zveze. O drugih nasvetih pa se more obravnavati le tedaj, ako to posebno sklene občni zbor gasilnih društev.

§ 33. Da so sklepi o preuredbi pravil, kakor tudi o razpustu zveze veljavni, jim mora pritrditi večina dveh tretjin glasov vseh opravičenih navzočih odposlancev. Za vse druge sklepe zahtuje navadna večina glasov.

§ 34. Volitve se navadno vrše z gasilnimi listki, glasuje pa se z vzdigovanjem rok. Vendar pa je vsakemu shodu na prosto voljo dano, za vsak slučaj posebej skleniti, kako se bode glasovalo.

Vpeljavne določbe.

§ 35. Predstojeca pravila stopijo v veljavo, kadar jih potrdi politično oblastvo.

Pravila je potrdila c. kr. deželna vlada z odlokom dne 24. sušca 1911 št. 942/Pol.

Brentna brizgalnica — prva pomoč pri gašenju.

Mnogo požarov bi lahko hitro pogasili takoj ob pričetku, preden se razvijejo, če bi imeli ročne brizgalnice v vsaki, tudi najmanjši vasi takoj pri rokah. Za prvo pomoč so prav porabne brentne brizgalnice. Te brizgalnice so enostavne, priročne, vsakdo utegne z njimi takoj delati, potrebujejo le malo vode, pa delujejo z uspehom. Razumljivo pa je, da moramo tudi ta gasilna orodja držati v redu, če hočemo delovati z njimi nemoteno.

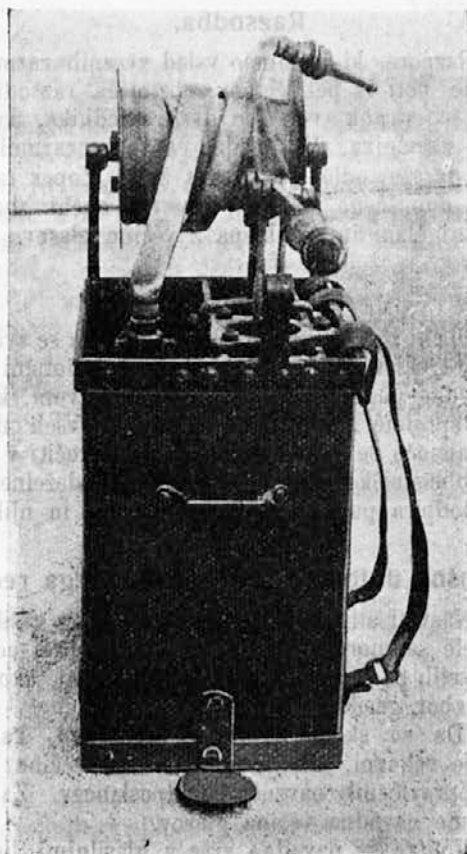
Razne plinove brizgalnice, ki jih je do 30 raznih vrst, imajo sicer to prednost, da delujejo, z lastnim tlakom, vendar so pa taki stroji brezpredmetni, če se ni ogenj pogasil, zakaj preden se tak stroj znova napolni, preteče preveč časa, več strojev nabaviti pa zopet ni lanko, ker so vendar le predragi.

Brentni brizgalni pa je treba le dolivati vodo in gasilec utegne gasiti neprestano, in doseže z njo večkrat prav take uspehe kakor bi jih z veliko brizgalno, ker je bil zadušil ogenj v prvem stadiju.

Slika nam predločuje ročno brentno brizgalnico, ki ima železen vodohran, v katerem se nahajata veterinik in valj. Nad brizgalno je malo motovilo za približno 15 do 20 m cevi in pritiskalo. Na podnožju je stojšče, na katerem gasilec stoji pri delu, da se brizga ne premiče.

Tak stroj je pripraven za prvo pomoč. Imelo naj bi ga ne le vsako gasilno društvo, nego tudi posamezne večje trgovine, skladišča, tvornice, bolnice, delavnice, mlini itd.

Stroj je celo važen za gorate kraje, kjer ni mnogo vode, kjer se more tudi z malo vode uspešno delovati.

Brentasta brizgalna se postavi na primeren prostor blizu tam, kjer se je ogenj pokazal. Domači donašajo hitro v raznih posodah vode; eden goni brizgo, drugi vodi ročno cev in stopi kolikor možno blizu gorišču. Razumljivo je, da se mora gonjač večkrat zameniti oziroma mu morajo pomagati še drugi.

Take ročne brentne brizgalne izdeluje poznata firma R. A. Smekal v Smichovem v obilnem številu in jih toplo priporočamo.

Iz Št. Vida nad Ljubljano. Tukajšnje gasilno društvo je imelo 29. januarja 1911 svoj 23 letni, dobro obiskani občni zbor. Navzočih je bilo 39 delavnih članov. Iz poročila o delovanju v letu 1910. je razvidno. Imeli smo v zimskem času velik požar v Vižmarjih, priredili 4 vaje, udeležili smo se v velikem številu znamenite nam nepozabljive lepe slavnosti 40 letnega obstoja gasilnega in reševalnega društva v Ljubljani in več drugih slavnosti. Priredili smo doma dve veselici, ki sta nam donesli 378 K 23 v. čistega dohodka. Člana sta dva izstopila, ker sta se izselila, novo pristopilo jih je 15, tako da šteje danes društvo 50 članov. Član Fr. Bučar iz Podgore je umrl. Načelnik pozdravi novega člana bl. g. Janko Bajca kot starega gasilca, ki je že pred okoli 20 leti gasilno društvo v Polhovem gradu ustanovil in bil v prejšnji službi tudi vedno tajnik gasilnega društva. Računski zaključek izkazuje 728 65 K dohodkov 94 93 K pa stroškov, preostalo je 633 72 K. Za pokritje dolga na orodju. Lep uspeh računa nas je razveselil, in upati je, da ves stari dolg v dveh letih poplačamo. Imeli bomo dobro urejeno gasilno orodje in lepo prostorno shrambo brez dolga. Dobili smo tudi v Št. Vid in bližnjih vaseh električno napravo. Načelnik je vže v dogovoru s tvrdko „Union“ in je upati da dobimo električno brizgalno; slike teh električnih preprostih enostavnih strojev so nam jako ugajale. Načelnik se zahvaljuje za pridno in uspešno delovanje gasilcev. Zbor ni bil zadovoljen s samooblastnim postopanjem dveh članov in jih je zaradi nerednosti s 37 glasovi izključil. Pretekla je tudi doba načelnika in odbora, in se je izvolil načelnikom Anton Belec v odbor: Vidmayer, Hafner, Vid Merhar, Lov. Škof, Janaz Strukelj, namestnika pa Gr. gorin Fr. in Rupnik Gašp. Orodjar: Iv. Kremžar.

Novi odbor je imel 19. Februarja 1911 sejo. Konstituiral se je: Podnačelnik: Fran Bernik, tajnik Fr. Widmayer, blagajnik Lov. Hafner, pobočnik Ivan Kremžar, vodja šentvidskega oddelka Val. Cirman vodja gunceljskega oddelka Vid. Merhar, vodja brizgalnice Lovr. Škof, vodja cevi Jan. Strukelj, za trobea se je odbral Mih. Babnik. Odbor je sklepal o več važnih uredbah.

Pred 22 leti, ko se je v Št. Vidu ustanovilo gasilno društvo, smo bili daleč na okrog v več občinah edini, pri požarih v daljnih občinah smo imeli pri prevažanju orodja občutno škodo. Lepi uspehi v gasilstvu in veliko zanimanje se je izkazalo s tem, da so že v vseh sosednjih občinah ustanovili svoja gasilna društva. Velik napredek v tem je v župniji Št. Vid, kjer imamo 5 gasilnih društev v župniji, t. j. Št. Vid, Vižmarje, Zg. Šiška, Dravljje in Podutikom. Vsa ta gasilna društva imajo prostorne lepe gasilne shrambe s potrebnim gasilnim orodjem. Tudi najmlajše gasilno društvo Podutike si je lansko leto postavilo jako prostorno, čedno gasilno shrambo. — Le tako naprej!

Na pomoč!

Iz Šmartna pod Šmarno goro. V soboto dne 25. februarja t. l. so priredila gasilna društva Tacen, Gamelji in Pirniče bakljado svojemu ustanovitelju načelniku, nadučitelju Franu Lavtižarju, ki je odšel 1. marca na svoje novo službeno mesto v Spodnji Šiški. Tega slavlja so se udeležila tudi druga društva, ki jih je ustanovil, namreč moški in mešani pevski zbor, kmetijska podružnica v Tacnu in v Gameljih ter prebivalstvo vse župnije oziroma občine. Do 100 gasilcev v kroju je brojila četa, ki je nastopila pred šolo, bakljada je razsvetljevala temno noč in lepe pesmi moškega in mešanega pevskega zbora, so odmevale v tiho noč. V imenu gasilnega društva Tacen poslavljala sta se od slavljenca podnačelnik Fr. Medved in tajnik Mart. Medved, za Gameljsko gasilno društvo četovodja Alojzij Aleš in za Pirniško podnačelnik Josip Lavtižar. Vsi so poudarjali, kako težka je ločitev od moža, ki je posvetil svoje enajstletno bivanje v občini ponajveč geslu: Bogu v slavo, bližnjemu v pomoč. Za tem je nastopil glavni slavnostni govornik tajnik in pribočnik Gameljskega gasil. društva Fran Juvan. V izbranih besedah je slavil slavljenca in njegove zasluge za gasilstvo ter se v imenu vseh gasilnih društev poslovil v genljivih besedah od njega. V slovo in spomin so mu podarila združena gasilna društva srebrno gasilno sekirico, krasen prstan z briljanti in gasilnim emblemom in umetniško izdelano diplomu, katera priča, da so ga vsa gasilna društva izvolila meseca februarja svojim častnim načelnikom, častnim članom so ga imenovala društva že leta 1904. Častne diplome so mu izročili tudi: pevski zbor, kmetijska podružnica v Gameljih in v Tacnu. — V daljšem govoru se je zahvaljeval slavljenec vsem prirediteljem in udeležnikom nepričakovane tako veličastnega slavlja ter bodril svoje tovariše, da naj i nadalje zvesto služijo svetemu gasilskemu geslu: bližnjemu v pomoč. Presrečno slovo je bilo dokaz prijateljstva in spoštovanja, katero je vladalo med njim in tovariši gasilci. Težko je bilo slovo, a vendar s srčnimi željami, da bi gasilna društva vezala vez bratstva tudi vbodoče. — Naj bi tudi vbodoče delovala gasilna društva Podšmarnogorska v njegovem duhu. To bo njihova rast, njih procvit in njihov ponos!

L. Stricel mlajši.

Stob. Peti letni občni zbor prostovoljnega gasilnega društva v Stobu, dne 5. svečna 1911. Navzočih 21 gasilcev. Župana iz Domžal in Depalavas in zastopnik vasi Stoba.

Načelnik J. Cerar otvori zborovanje in konstatira sklepčnost obč. zbora ter pozdravi navzoče.

Tajnik Jezernik poroča naslednje:

Društvo šteje 26 delujočih in 10 podpornih članov.

Vaj je imelo društvo pretečeno leto 7, 3 z orodjem, 4 pa redovne vaje člani so se jih prav pridno udeleževali.

Odbor je imel 7 sej in zaradi nekega razpora izredni občni zbor 10. julija, ki je napravil zopet lep red v društvu.

Požarov smo imeli 5, ki se je omejil na hudo goreči predmet zlasti na Rodici in v Depalvasi.

Gasilskih slavnosti smo se udeležili 14. avgusta, 40 letnice v Ljubljani, 4. septembra, 25 letnice na Bledu in 25. septembra 20 letnice v Mengšu.

Svečanosti smo se udeležili 1. maja z veteranci in gasilci v Domžalah in 8. maja na čelu godbe Florjanovega v Terzinu, 18. avgusta smo slavili 80 letnico Nj. V. cesarja F. J. I. in tedaj spremili Domžalsko gasilno društvo v njega novi dom, ko so prepeljali tja tudi orodje. Udeležili smo se tudi 26. marca in 26. maja procesij.

Priredili smo 17. julija na vrtu g. A. Müllerja vrtno veselico, ki se je ob lepim vremenu dobro izšla, udeležili so se je 3 člani gasilci iz Ljubljane in 9 udov iz Terzina.

Dne 20. septembra 1910 smo postavili spomenik I. umrlemu članu načelniku g. Rudolfu Majerju, ki je bil v Stobu in Domžalah 30 letni gasilec s sledečim napisom:

30 letni gasilec tu počiva — „Na pomoč“ bil je dan in noč! V večnosti naj radost uživa; za zaslugi mu dobrot.

Gasilci Stob.

Sanitetni oddelek obstoji iz treh mož, in sicer je vodja g. Jakob Flis, ki je že izvežban, in ima vso pripravo.

Na tajnikovo priporočilo se enoglasno sklene pristopiti k zavarovanju zoper nezgode.

Društvo naroči gasilske koledarje in pošlje 10 K za jubilejno ustanovo gasilstva.

Blagajnik gospod Müller poroča, da je bilo

dohodkov to leto K 731.50

in stroškov izdatkov „ 646.35

torej v blagajni dne 5. februarja gotovine K 85.15

Društvo ima dolga na orodju 900 kron in na domu pa 1000 kron.

Tudi so se občine opozorile za podporo.

Volilo se je po listkih, in so izvoljeni:

Josip Jezernik, načelnik, Franc Vidmar, podnačelnik, Franc Cerar, tajnik, Anton Müller, blagajnik

Oborniki: Jakob Flis, Valentin Šlibar in Andrej Žomkar

Pregledovalci računov: Franc Vidmar Valentin Šlibar in Franc Vojska.

Ker daljnih predlogov ni, zaključil se je občni zbor s pozdravom „na pomoč!“

Velika eksplozija v Ameriki.

L. Stricel mlaj.

Brzjav Novi Jork 2. februarja: Delavci nekega parnika, ki je bil zasidran v pristanu novojorskem so prekladali veliko množino dinamita iz železniškega voza v ladjo. Napravili so lesen most, ki je visel poševno, tako da so zaboji dinamita držali počasi na krov ladje. Ob obeh straneh mostu je bilo razpostavljenih mnogo delavcev, ki so pazili, da se kak zaboj ni nagnil na stran. Tako so že spravili okolo 40.000 kg dinamita na krov. Ko pridrži zopet nov zaboj iz železniškega voza pa ga niso mogli delavci takoj ustaviti, in se prebrne. V tem trenutku nastane strahovita eksplozija, ki je imela grozovite posledice. Vseh 12 mornarjev, ki so bili zaposleni pri tem delu, je bilo na kosce raztrganih in od ladje ni bilo ne duha ne sluha, in zaraditega tudi ne bo mogoče natančno dognati vzroka tej nesreči.

Neki časnikar londonskih listov je sedel ravno v poslopju Singer & Comp. v bližini eksplozije. Videl je, kako se je dvignil stolp neprodornega dima, ki se je dvigal nad 100 m visoko, takoj na to pa je sledil strašen pok. Vse ladje, vsi parniki so takoj začeli žvižgati s svojimi sirenami in od vseh strani so prihajali gasilci na lice mesta. Iz strahu, da je potres, je bežalo vse ljudstvo na ceste in je ob tem nastala nepopisna zmešnjava. Motorni vozovi, avtomobili, gasilske ambulance so hiteli na kraj nesreče, ki so odvažale nešteto ranjencev v bolnišnice. Neki mož se je ravno takrat bril v neki brivnici, a brivec se je poka tako prestrašil, da mu je britev izpodletela in je dotičniku prerezal vrat. Na mnogih ladjah in v okolici so našli človeške dele kakor roke, noge. Celo noč so iskali trupla ponesrečencev z električnimi svetilkami (Scheinwerfer), kakršne imajo na parnikih. Nebroj malih čolnov v bližini se je potopilo. Mnogo delavcev, ki so videli eksplozijo, je videlo momentano plamen (Stichflamme), a takoj na to jih je zračni pritisk vrgel ob tla in so se onesvetlili. Zaradi močne eksplozije, se je izprožilo tudi nad 100 cestnih avtomatičnih naznanilnic za požar (Feuermelder) in so gasilci prihajali od vseh strani.

Dunajski list „Lokalanzeiger“ je dobil naslednja poročila: V bolnico so pripeljali medtem nad 500 lahkkih in težkih ranjencev, ki so jih obvezali. Od parnika, na katerem se je zgodila nesreča, niso dobili niti ene trske, in je tudi nebroj malih čolnov poskakalo do 2 m visoko iz vode. Učinek te eksplozije je bil enak potresnemu. Ljudstvo je drlo iz hiš, in vse je mislilo, da je prišel zadnji dan. Ljudje so klečali po mestu na cesti, drugi so begali nevede, kaj se je zgodilo. V mestu je bila taka grozna panika med ljudstvom, da je že sezala skoraj do blaznosti. Tudi veliki parniki na morju so pričeli žvižgati s svojimi sirenami, češ, kaj se je zgodilo. Električna železnica oziroma tramvajski vozovi so začeli zvoniti s svojimi zvonci, stražniki so piskali, na piščalke, da bi ljudstvo pomirili. Vse prebivalstvo je drlo k reki Hudson, češ, če se celi Novi Jork poruši, smo na varnem in brez skrbi. Neki stanovalec, ki je stanoval v 23. nadstropju, je mislil, da je potres. Kmalu nato, ko se je izvedelo, kaj se je bilo zgodilo pravzaprav, so se ljudje začeli pomirjevati. Bilo pa je tudi zadnji čas, zakaj vse ljudstvo je drlo na nasip ter stalo kot zid, a drugi so prihajali zadaj in jih potiskovali naprej, tako da je mnogo onih, ki so stali spredaj, popadalo v

morje, a so jih večinoma rešili. Stari magistrat novojeorški je v temeljih ves zrahljan in se vidi na njem velike razpoke. Tudi veliko starih poslopj se bo moralo podreti v Novem Jorku in New-Jerseyu, dočim velika poslopja, takozvani „Wolkenkratzer“, ki imajo do 30 nadstropij ali še več, niso prav nič trpela, to pa zaradi tega, ker so ta poslopja zidana z železno konstrukcijo in betonom. Očividec pripoveduje: Bil sem na parniku „Elisabeth“. Kar me nekaj trešči ob tla in sem bil precej časa nezavesten. Tudi mnogo drugih potnikov na tej ladji je zračni pritisk pometal po tleh. Parnik je bil oddaljen 200 m od obrežja, a vzlic temu so vsa mala okenca pri kabinah popokala. Seveda so se potniki začudeni drug drugega gledali, kaj je, a takoj nato so tekli k rešilnim pripravam (Rettungsgürtel), ki so na tem parniku, in šele kapitanu se je posrečilo pomiriti potnike. V spodnjem delu parnika je bilo 20 konj za transport, ki so se po eksploziji potrgali in splasili ter na krovu pohodili nekaj ljudi, preden so jih mornarji in hlapeci zopet polovili. Norveški parnik „Ungrid“, ki se je nahajal v bližini eksplozije je cel poškodovan. V banki „Morgan“ so začeli papirnati bankovci frčati po zraku kakor metulji. Uradniki so se spogledavali misleč, da je vse začarano ter so naposled zbežali na ulico. Vse cerkvene ure so obstale. V Jersey-City je neka tovarna za sladkor tako poškodovana, da pričakujejo vsak hip, da se poruši. Slednjič je velikanski zračni pritisk eksplozije vrgel cel tovorni vlak s tira ter ga prevrnil. Tudi v tem vlaku so bile eksplozivne snovi, a sreča je bila, da se ni nič zgodilo, nego se je samo vlak prevrnil.

Večji požari v tekočem letu in nesreče pri njih.

L. Stricelj mlajši.

Dne 17. februarja t. l. ob 7. uri zvečer je začel v Gradcu pihati močan veter, ki se je do 8. ure izpremenil v velik orkan, ki je trajal vso noč. Podiral je drevesa, dimnike, prekucaval klopi, odkrival atrehe, tako da se noben človek ni upal na cesto. Tudi električne vozove v „Herrengasse“ je ustavljalo. Kmalu je došlo nebroj poročil telefonično na gasilna društva, da dimniki gore, h katerim so vsa društva odšla. Ob 9. uri je bilo pa že naznanjenih več večjih požarov, ki pa so jih društva — ostala so namreč v parmanenci — večinoma kmalu zadušila. Pri telefoničnih centralah gasilnih društev je skoraj neprenehoma zvonilo, ali za gasilno društvo ali rešilni voz. Ob pol deseti uri zvečer je bilo mestno gasilno društvo brzojavno obveščeno o velikem gozdnem požaru v „Stübingu“, štiri postaje od Gradea. Vnel se je pašnik, ki je oddaljen en kilometer od železniškega tira. A vzlic tej daljavi je orkan zanesel tja iskre iz železniškega stroja, ki je vozil tamkaj mimo, in pašnik vžgal. Takoj se je napotilo vse železniško osebje postaje „Stübing“ k požaru gozda, a videlo se je, da bi bil vsak trud zaman. Silen veter je pospeševal požar, in plamen se je razširjal od drevesa do drevesa, od grmičja do grmičja in tako požar razširil že do gore „Pffengkogel“. Celo nebo in vse daljne vasi so bile razsvetljene z rudečim žarom plamena. Trgi Judendorf, Gratwein, Pegu in Deutschfeistritz so videli velikanski svit na nebu in kmalu so se začuli gasilski rogovi prej omenjenih trgov. Vzlic napornemu in skupnemu delovanju niso bili kos požaru. Posestnik gorišča grof Palfy, veleposestnik, ko je to videl, je, kakor že omenjeno, obvestil gasilno društvo v Gradcu. Takoj ukaže župan graški Graf, da mora oditi en oddelek mestnih in en oddelek prostovoljnega društva na pogorišče. Telefonično so obvestili takoj južno železnico, da pripravi poseben vlak. V kratkem so bila orodja naložena. Stavbeni svetnik inspektor Quirin se je pa odpeljal z društvenim avtomobilom na lice mesta. Videč že od daleč, da tu ni mogoče pomoči vsled velikega orkana, je dirgiral poseben vlak nazaj v Gradec, zakaj tam so bolj potrebni pomoči. Medtem se je požar razširjal proti severni strani in proti reki Muri, tako silovito, da je bila na kilometer daleč razsvetljena. Sreča v nesreči pa je bilo to, da ni orkan potegnil na južno stran, zakaj potem bi bile vse vasi in naselbine žrtev gozdnega požara. Grof Palfy je brzojavil kot zadnjo pomoč vojaškemu poveljništvu v Gradec. Ob polnoči — krampe, lopate in druga orodja so dobili od graške občine — odkoraka 600 mož bosenskega polka na južni kolodvor ter se odpelje s po-

sebnim vlakom. Takoj so se vojaki postavili na stran, kjer se je ogenj razširjal, izkopali so širok in globok, en kilometer dolg jarek — seveda menjajoč se vsled neznosne vročine — sekali grmičje in drevesa in ob 6. uri po trudapolnem napornem delu vsako nevarnost odstranili, ker je sedaj tudi orkan nekaj ponehal. Zgorelo je okoli 100 oral gozda. Tudi na Dunaju je razsajal tisti čas orkan. Tudi tam so imela gasilna društva mnogo opravila. V „Mariahilferstraße“ št. 84 se je vnel zaradi vetra dimnik. Vnela so se stanovanjska tla (Dippelbaumbrand) in ker so bila vrata odprta v stanovanje, je prišel veter do požara in v trenutku je bila cela prodajalnia — preden je prišlo gasilno društvo — v plamenu ter je nastalo do 50.000 K škode. Bilo je še nebroj malih požarov. Na stotine ljudi je orkan v Gradcu in na Dunaju pometal po tleh in mnogo njih si je polomilo roko, nogo, ali dobilo drugačne težke poškodbe. Neki rešilni voz graškega prostovoljnega gasilnega društva je prišel na križišče štirih cest — bila sta na kozlu dva sanitetna moža, v vozu pa en sanitetni mož in zdravnik — a prišel je orkan, in vrgel voz v bližnji kandelaber. Zadnja kolesa so se zdrobila in oba moža sta odletela s kozla in dobila težke notranje poškodbe.

25. februarja. V predmestju mesta Carigrada „Kungundschuk“ je nastal požar vsled slabe peči, v kateri so pekli vojaki kruh. Ker je pihal močan veter, se je vnelo in zgorelo celo predmestje. Pomanjkanje vode in pa, ker je začelo goreti na več krajih, je zgorelo 120 hiš. Bil je to tisti del predmestja, kjer so same vile stavljene iz lesa in kjer so ob poletnem času stanovali Evropejci in bogatejši Turki.

2. marca. V Messini v Siciliji je zgorelo kinematografsko poslopje in tik stoječa hiša. Na lice mesta je prišlo takoj vojaštvo, gasilci in mornarji ruske križarke „Aurora“. Gasili so dve uri. Škode je 30.000 lir.

6. marca. V neki trgovini na Dunaju „Neubaugürtel“ št. 49 je šel vajenec te trgovine v klet po celuloid. Prižgal je svetilko ter vrgel vžgalico na kup ležečega celuloida. Zasišal se je grozen pok. Eksploziralo je ves celuloid ter obenem udrl plamen v dotično prodajalno, ki je pa že zgorela preden je prihitelo gasilno društvo, zakaj tudi v trgovini so bili sami izdelki iz zgoraj omenjene snovi. Vzlic neznosnemu dimu in velikim plamenom (Stichflammen) je rešil en gasilec nezvestnega vajenca iz kleti vsega opečenega, ki pa je kmalu nato, ne da bi se še zavedel, umrl v bolnici.

Zlobno alarmiranje gasilnega društva. Dne 8. marca je bilo dunajsko gasilno društvo obveščeno ob 9. uri zvečer o požaru v „Stadttheatru“, in sicer po takozvanem „Feuermelderju“, ki se nahaja pri dunajskih gledališčih. V nekaj minutah že drdrajo gasilna orodja, ki jih rabijo za velike požare proti gledališču. A med tem so pa že zasledili zločince. Bil je neki statist in so ga videli kako je od „Feuermelderja“ tekel ter ga takoj prijeli. Poslali so takoj sluge na vse strani, da so vsaj še nekaj oddelkov gasilnih društev ustavili, zakaj utegnili bi nastati v gledališču največja panika. Treba je še poudariti, kako natančno je funkcioniral ta aparat, zakaj v enem trenutku je bilo plačano društvo, kakor vsa prostovoljna gasilna društva po okrajih na lice mesta.

Največji požar zadnjih let. Dne 8. marca je nastal požar v Bologiji, to je predmestje v Petrogradradu na Ruskem, in sicer v poslopju, ki je v njem nastanjen kinematograf. Ker ni bilo tam nič varnostnih odredb, kakor vrata za silo (Notausgang), je ljudstvo drlo proti edinemu izhodu se zagneto in posledica tega je bila, da je — ker je bila otroška predstava — ponesrečilo okoli 90 otrok, a 40—50 jih še pogrešajo. Poslopje je pogorelo do tal in gasilci se trudijo, da izkopljejo iz razvalin še ostale žrtve. Bile so res že večje katastrofe kakor n. pr. leta 1903., ko je v Čikagi v Ameriki v „Irokvois-gledališču“ nastal med predstavo ogenj in se je zadušilo nad 600 oseb. Stari ljudje se spominjajo požara v „Ringtheatru“ na Dunaju, kjer je zahteval požar sto in sto žrtev. Leta 1887. je zgorelo gledališče „Komična opera“ in z njimi 150 ljudi. Leta 1897 je zgorel veliki Bazar (nekako poletno gledališče, vse iz lesa) ter zgorelo 139 ljudi, med njimi tudi sestra naše pokojne cesarice Elizabete, vojvodinja pl. Alençon itd. Vzlic temu, da ta zadnji požar ne nadkrikluje onih, pač vendar mora človeka tudi pretresti, če bere take novice, kakršna je požar na Ruskem, ki je zahteval toliko mladih žrtev.

9. marca: Italijanska jadralnica „Mat“ je naložila v Reki 300 ton premoga, ki bi ga bila morala prepeljati v Ankono. Kar zapazijo mornarji, da se vali gost dim iz spodnjega dela ladje. Videlo se je takoj, da premog gori. Prihitele so parne brizgalne parnikov, a bil je ves trud zaman. Nato odpeljejo gorečo jadralnico daleč na morje, nakar je, prišla torpedovka „Spaun“ in z nekaj streli iz topov razstrelila ladjo, da se je pogreznila. Mornarji in kapitan so zapustili ladjo že prej. Ladja ni bila zavarovana in je nastala lastnikom ogromna škoda.

10. marca. Zopet velika eksplozija v Ameriki. V predmestju „Pleasant Prairie“ en kilometer oddaljeno od mesta Čikago so se vnela skladišča, v katerih je bilo 180 tona smodnika. Vsa skladišča in pa nad 100 hiš je razrušila eksplozija. Lok eksplozije — kakor poročajo brzojavi — se je slišal nad 50 milj daleč. 40 ljudi je mrtvih — naravnost povedano raztrganih — in okoli 350 ranjenih. V mestu Čikagi je popokalo nad 1000 šip, zaradi zračnega pritiska. Škode je 15000 dolarjev.

Oddelek dunajskega gasilnega društva kot krstni boter. Neka koristka na Dunaju je porodila otroka, ko je šla na stranišče. Otrok je padel iz II. nadstropja po ceveh stranišča ter obtičal v neki cevi. Gasilno društvo je bilo takoj poklicano na lice mesta in sicer en oddelek z vdema trenoma. Kopali so po zidu a zmeraj se je slišal otroški glas kje drugje. Naposled po eni in pol uri se je posrečilo rešiti novorojenčka. Zdravniki so se trudili, da ga zopet k življenju obudijo in je slednjič vendar novorojenček zajokal. Spravili so njega in mater takoj z rešilnim vozom v bolnico. Po preteku tedna je bil krst in je bil cel oddelek rešilne akcije kot krsten boter. Zastopali so v cerkvi v paradi oddelek načelnik požarni mojster in vežbalec. Izročili so mu 20 cekinov v zlatu kot krstno darilo. Dunajčani govorijo o novorojenčku, da je gasilski otrok (das Feuerwerherkind). A v bolnici so spoznali, da je dobil otrok notranje poškodbe in je zaradi tistih teden dni potem umrl. A tudi pri pogrebu je bilo zastopano dunajsko gasilno društvo v paradi po vseh gasilcih, ki so bili prosti tistega dne. Pač redek slučaj.

Alois Zmitko

lastna izdelovalnica godal z električ-
nim obratom v Lunech, Češko ::

priporoča bratskim gasilnim društvom **rogove** za koračnice v F, As in C po 8, 10, 12 in 14 kron. **Dvoglasne poveljniške hupe** medene ali iz novega srebra od 4 do 6 kron, čisto izdelane, lahko pihajoče. — Vse potrebne vrvice Popravila ceno, dobro in hitro.

„Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

Gradišče št. 4

priporoča slavnim županstvom ter vsem c. kr. in drugim javnim uradom svojo

popolno zalogo uradnih tiskovin,

slavnim hranilnicam in posojilnicam se priporoča tudi v izvrševanje **hranilnih knjižic**; slavnim narodnim in drugim društvom v izvrševanje **vabil, pravil, plakatov, diplom**, ki jih izvršuje v navadnem ali v večbarvnem tisku najokusneje.

Postrežba točna in solidna.

Cene zmerne.

Gasilski koledar za leto 1911.

uredil tajnik Franc Ks. Trošt je izšel in se dobiva po 50 v komad pri M. Gerberju v Ljubljani.

Gasilci sezite po koledarju, čigar čisti dohodek je namenjen Gasilski ustanovi.

Naročila sprejema tudi zvezni tajnik.

J. S. Benedikt

Ljubljana, Prešernove ulice

tvorniška zaloga posamentirnega blaga in raznih potrebščin za gasilna društva.

Naramnice za gasilce docela po postavnem predpisu.

Gasilske čepice z medenim ali tudi z zlato-vezenim znakom.

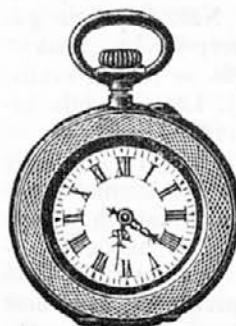
Signalne vrvice, rokavne žnorige, rokavice, kravate itd.

Dobre konopne cevi, pasovi za moštvo itd.

Preskrbe se tudi vse druge potrebščine za gasilce po najnižjih cenah.

Za gasilna društva olajšalni plačilni pogoji; pri skupnem naročilu enakih vrst primeren popust.

**Ceniki zastonj in
poštne prosti.**

POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro, naj zahteva z znamko

„UNION“

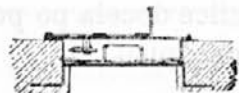
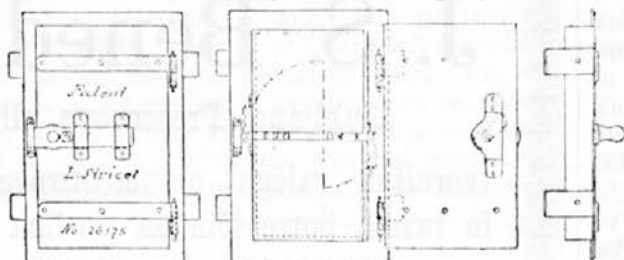
ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

FR. ČUDNU
urarju in trgovcu. Ljubljana.

Delničar in zastopnik švicarskih tovarn „Union“
v Bielu in Genevi.

Uhani, prstani, briljanti.

Važno za inženirje, stavbne podjetnike, hišne posestnike in hišne upravitelje.

Proti sajam in prahu popolnoma varno zapri
dimnik, kjer je tudi **vsaka nevarnost po
ognju izključena**, omogočujejo samo **patentna**

dimniška dvojnata vrata
s trojnatim proti ognju varnim
zatvorom.

(C. kr. avst. pat. št. 26.175 od 1. junija 1906.)

Konstrukcije teh dimniških vrat, ki se lahko dajo vstaviti v novih ali pa že v starih poslopijih, so strokovnjaki že večkrat preizkusili in splošno pripoznali tem dimniškim vratom prednost pred vsemi drugimi.

Mestni magistrat ljubljanski priporoča ta vrata z razpisom 21. avgusta 1907; deželni glavar kranjski pa z okrožnico z dne 11. maja 1908 vsem županstvom na Kranjskem. — Pojasnila daje

L. Stricel, dimnikarski mojster.

Dobivajo se pri Lud. Striclu kakor tudi pri tvrdki Avg. Žabkar.
Ponarejanje patentnih vrat se kaznuje po patent. zakonu.

[illegible]

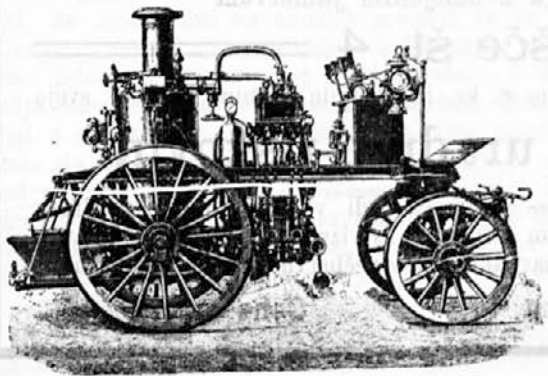
Prva češka tvornica brizgalnic, sesalk in gasilskih priprav. Kovinska livarna.

Priporočena od češke gasilske zveze in prostovoljnih gasilnih društev.

V. J. STRATILEK, Vysoki Myto, Češko.

Priporoča svoje **parne, električne in bencinove brizgalnice najnovejšega in najpopolnejšega sestava**. Štirikolne in dvokolne brizgalne na zmeteh in brez teh najlepše in dovršeno zložene.

NOVOST. Brizgalnice s 40% pomanjšano silo na obeh straneh sesajoče in brizgajoče. Ročne, nosilne berglaste brizgalne. =====

I. vrste konopne cevi, spiralni močni sesalci, normalni vijaki. Vsakovrstne lestve. Gasilske oprave po predpisih.

Jamstvo 5 let. Nizke cene. Ugodni plačilni pogoji. Ceniki zastoj.
Odlikovana na 20 razstavah z zlatimi in srebrnimi kolajnami.

Zastop v Ljubljani: J. S. Benedikt.

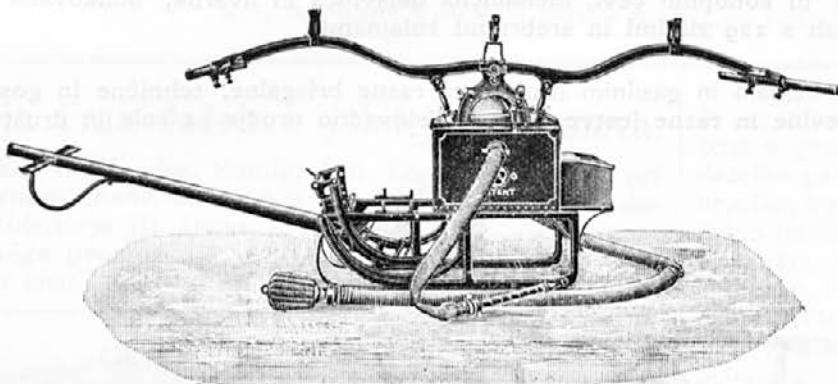
Strojnotvorniška družba „UNION“ na Dunaju.

(D. z o. z.)

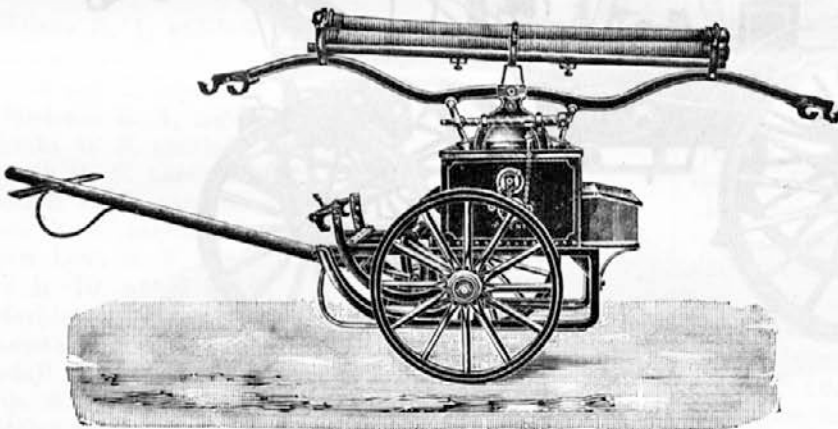
Pisarna in skladišče: Dunaj VIII/2, Hernalsergürtel.

Tvornice: Toplice in Sorgental na Češkem.

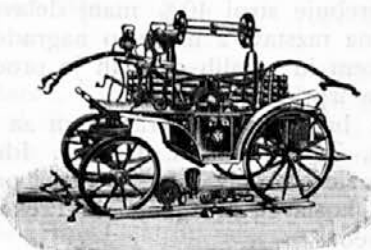
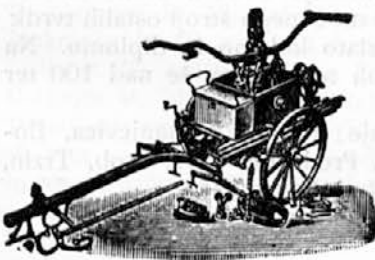
Novoustrojena patentovana sančna snemalna brizgalna s prosto se pregibajočo osjo in snemalnim kolesjem, najpripravnejša za hribovite kraje. En sam gasilec z lahkoto brizgo sname in zopet uredi.

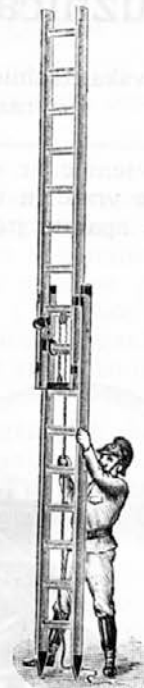
Kot sančna brizga.

Kot dvokolna vozna brizga.

Brizgalnice in vodonoši, dvokolesne in štirikolesne ali nosilne.

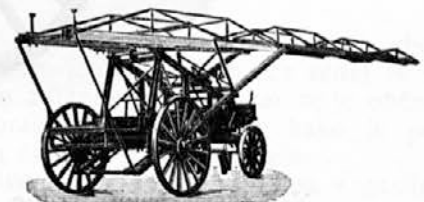

Raztegnjena.

Sklopljena.

Nosilne premikalne lestve.

Dvokolesne in štirikolesne premikalne lestve.

Strešne in kljukaste lestve.

Vsakovrstne osebne oprave.

➡ Cevi, konopne in lanene, sirove ali gumirane. Normalna spojila vijakov avstrijske gasilske zveze.

Popolna garancija! Nizke cene! Najuspešnejše delovanje! Lahki plačilni pogoji!

Ustanovljeno leta 1820.

Ustanovljeno leta 1820.

Priporočena tvrdka po češki zvezi gasilnih društev.

C. kr. priv. tvornica brizgalnic, hidroforov, sesalk, lestev, cevi in oprave za gasilce

Praga - Smihov

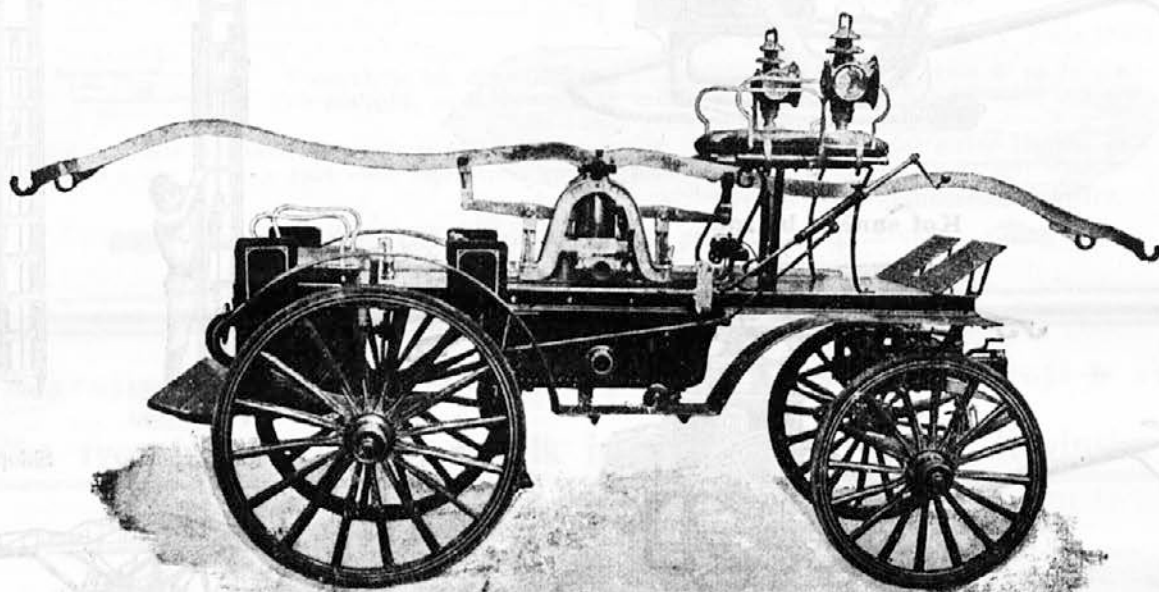
R. A. Smekal

Čeh blizu Olomuca

Podružnica v Zagrebu, Frankopanska ulica 9

Prva češko - moravska tkalnica lanenih in konopnih cevi, mehanična delavnica in livarna, odlikovana na raznih izložbah s 129 zlatimi in srebrnimi kolajnami.

Priporoča vsem c. kr. oblastem, občinam in gasilnim društvom, razne brizgalne, tehnične in gospo darske stroje vsake vrste in veličine, cevine in razne lestve, itd. — Telovadno orodje za šole in društva, motore, acetilinske aparate itd.

Najnovejši izum tvrdke R. A. Smekala so brizgalnice, ki zajemajo in mečejo vodo z desne in leve strani ter imajo ravnotež tako sestavljen, da potrebuje stroj 40 % manj delavske moči nego stroji ostalih tvrdk. Ta izum je bil leta 1903. odlikovan v Pragi na razstavi z največjo nagrado: zlato kolajno in diplomo. Na Kranjskem, Primorskem, Štajerskem in Hrvaškem in ostalih deželah je prodanih teh strojev že nad 100 ter imamoood različnih gasilnih društev zelo laskava izpričevala.

Podružnica v Zagrebu je prodala takih brizgalnic na Kranjskem za kraje: Krško, Kostanjevica, Bohinjska Bistrica, Metlika, Šenčur, Koroška Bela, Zgornja Šiška, Dravljje, Idrija, Predoslje, Sora, Štob, Trzin, Žabnica, Rovte, Velika Loka, Kamna gorica, Stožice, Valtavas in Št. Peter pri Rudolfovem;

na Štajerskem: Ojstrškavas, Gomilsko, Okoslavci, Možganjci in Prekopa;

na Primorskem: Kobarid, Idrsko in Bovec;

na Hrvaškem: Ravna gora, Delnice, Lipik, Dolnja Stubica, Požega, Kešinci, Samobor, Vrginmost, Lokve, Gradec, Ludina, Vrbovec, Koprivnica, Pakrac, Popovača, Stara Pažova, Dugoselo, Hlebenje in Sv. Ana.

Razen teh strojev izdelujemo zelo praktične male brizgalnice »univerzalke« na dveh ali na štirih kolesih, ki so za prvo pripomoč prav praktične, bodisi za gasilna društva ali pa za občine, ki imajo malo denarnih sredstev.

Dalje izdelujemo vse ostalo gasilno orodje in potrebščine kakor čelade, pasove, sekirice, ročne in mehanične lestve najnovejše vrste. Delavske in paradne obleke, čepice in gasilna znamenja po najnižjih cenah.

Občinam in gasilnim društvom olajšalni plačilni pogoji na obroke.

Za vse stroje se jamči pet let.